

**Διακήρυξη του INSULEUR
στο 11^ο Φόρουμ
"Υποδομές και Μεταφορές:
Περιφερειακή συνοχή και οικονομική ανάπτυξη των νησιών»**

Τα μέλη του INSULEUR, στην συνάντηση της Γενικής Συνέλευσης στις 20 Οκτωβρίου 2011 στο Κάλιαρι (Σαρδηνία), ενέκριναν την ακόλουθη διακήρυξη:

Ως προς τη διοίκηση στις υποδομές των λιμένων και αεροδρομίων:

1. Το INSULEUR υποστηρίζει ότι ο τουρισμός αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του ΑΕΠ των νησιωτικών περιοχών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των μελών του και ότι η πρόσβαση στα νησιά είναι μόνο εναέρια ή θαλάσσια. Ως εκ τούτου, το INSULEUR τονίζει την πρόκληση για την υποδομή των λιμένων και αεροδρομίων των νησιών, όχι μόνο για τον τουρισμό αλλά και για την οικονομία των νησιών γενικότερα.

2. Το INSULEUR θεωρεί ότι οι υποδομές των μεταφορών θα πρέπει να ικανοποιούν τις ανάγκες των μεταφορών και την οικονομική ανάπτυξη των περιοχών που εξυπηρετούν. Η διοίκηση των λιμένων και των αεροδρομίων θα πρέπει να είναι προς όφελος της οικονομικής ανάπτυξης των νησιών και όχι προς όφελος αποκλειστικά του ιδιωτικού τομέα.

3. Ως εκ τούτου, το INSULEUR θεωρεί ουσιαστική τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και του δημόσιου τομέα (περιφέρειες, δήμοι, επιμελητήρια, κτλ.) στον καθορισμό πολιτικών για τα λιμάνια και τα αεροδρόμια, ως εγγύηση στην συμμετοχή τους στην ανάπτυξη και στην διατήρηση του ανταγωνισμού στις νησιωτικές περιοχές.

4. Το INSULEUR εκτιμά ότι η μεταφορά της διαχείρισης λιμένων και αεροδρομίων στον ιδιωτικό τομέα, αφαιρώντας κάθε επιρροή από τους εκπροσώπους των τοπικών επιχειρήσεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης στα αεροδρόμια, ενέχει τον κίνδυνο να θυσιάσει τα περιφερειακά συμφέροντα προς όφελος της αναζήτησης άμεσου κέρδους.

5. Το INSULEUR δηλώνει συνεπώς ότι η διαδικασία ιδιωτικοποίησης των λιμένων και των αεροδρομίων των νησιών δεν μπορεί να μείνει εκτός του ελέγχου των κοινωνικών-οικονομικών παραγόντων και των δημοσίων νησιωτικών αρχών. Είναι δυνατόν οι παρεχόμενες υπηρεσίες να δοθούν στον ιδιωτικό τομέα αλλά η στρατηγική της διαχείρισης πρέπει να διαφυλάξει με κάθε τρόπο το γενικό συμφέρον μέσω της συμμετοχής του δημοσίου τομέα.

6. Το INSULEUR αναγνωρίζει βέβαια ότι οι όροι αυτής της συμμετοχής του δημόσιου φορέα στη διαχείριση λιμένων και αεροδρομίων ποικίλλει ανάλογα με την ισχύουσα πραγματικότητα των χωρών και των ενδιαφερομένων περιοχών.

7. Το INSULEUR εκφράζει την βαθιά του ανησυχία αναφορικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία που περιορίζει την μεταφορά υγρών στα αεροπλάνα στα 100 ml στις χειραποσκευές. Υπογραμμίζει τις αρνητικές συνέπειες της εφαρμογής του εν λόγω κανόνα επί των πωλήσεων των τοπικών προϊόντων και επί των δραστηριοτήτων των νησιωτικών επιχειρήσεων που εξαρτώνται από τον τουρισμό. Το INSULEUR ζητά ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαία υποχρέωση ασφάλειας, να ληφθούν οι απαραίτητες τροποποιήσεις στην κατεύθυνση αυτή.

Ως προς τις ιδιαιτερότητες των νησιωτικών περιοχών στις πολιτικές της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένης και της πολιτικής μεταφορών:

8. Το INSULEUR υπενθυμίζει ότι το άρθρο 174 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθιερώνει την αρχή της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής αναγνωρίζοντας σαν «ιδιαιτέρως προσοχής» τις περιοχές που έχουν μειονεκτήματα φυσικά ή δημογραφικά, συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών περιοχών. Το Άρθρο 175 της Συνθήκης διατυπώνει την αρχή ότι «η διαμόρφωση και η υλοποίηση των

πολιτικών και των δράσεων της Ένωσης, όπως η πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 174 και να συμβάλουν στην επίτευξη τους».

9. Το INSULEUR καλεί τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πλήρη εφαρμογή της αρχής της εδαφικής συνοχής που περιλαμβάνεται στο άρθρο 174 της Συνθήκης και ζητά την διαφοροποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών για τα νησιά, όταν κρίνεται απαραίτητο.

10. Το INSULEUR εκφράζει την άποψη ότι από τον συνδυασμό των άρθρων 174 και 175 απορρέει ότι η αρχή της εδαφικής συνοχής πρέπει να συνεκτιμάται όχι μόνο στην περιφερειακή πολιτική αλλά επίσης στη χάραξη πολιτικών σχετικών με την εσωτερική αγορά, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής του ανταγωνισμού και της πολιτικής των μεταφορών.

11. Το INSULEUR, ως εκ τούτου, ζητάει από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, ειδικά από την Επιτροπή, την ανάπτυξη μίας πολιτικής ανταγωνισμού (κρατικές ενισχύσεις) και μεταφορών (κοινός ευρωπαϊκός ουρανός, ποσοστά εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, κτλ.) έχοντας υπόψη την ειδική κατάσταση των νησιών για την υποστήριξη της εδαφικής ανάπτυξης αυτών των περιοχών.

12. Το INSULEUR υπενθυμίζει ότι η πρόσβαση στα νησιά είναι περιορισμένη στις θαλάσσιες μεταφορές και για ορισμένα από αυτά και στις εναέριες. Το υπερβολικό κόστος των μεταφορών έχει ορισμένες συνέπειες στις νησιωτικές επιχειρήσεις και στην ανταγωνιστικότητά τους σε σχέση με εκείνες της ηπειρωτικής χώρας. Το INSULEUR υπογραμμίζει εξάλλου ότι η υλοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών είναι πιο δαπανηρή στις νησιωτικές περιοχές σε σχέση με τις ηπειρωτικές.

13. Το INSULEUR ζητάει, ως εκ τούτου, να μην λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό των κρατικών ενισχύσεων το επιπρόσθετο κόστος των μεταφορών που συνδέονται με την νησιωτικότητα ή ελλείψει τούτων να αυξηθούν τα κατώφλια του κανόνα “de minimis” για τις επιχειρήσεις των νησιών. Υποστηρίζει επίσης την πρόταση να επεκταθεί η εφαρμογή των διατάξεων αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις με περιφερειακό στόχο για νησιά με λιγότερους από 5.000 κατοίκους (άρθρο 107.3 της Συνθήκης) σε όλα τα νησιά, καθώς και εκείνη που προβλέπει την έναρξη εφαρμογής ενός μηχανισμού άμεσων ενισχύσεων στις νησιωτικές επιχειρήσεις για να αντισταθμιστεί το επιπρόσθετο κόστος των μεταφορών.

14. Το INSULEUR χαιρετίζει την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενός οδικού χάρτη για κοινές ευρωπαϊκές μεταφορές. Το INSULEUR υπογραμμίζει με ικανοποίηση την επιθυμία της Ε.Ε. να καθιερώσει ένα κοινό ευρωπαϊκό ουρανό. Το INSULEUR υποστηρίζει την διαπίστωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η μελλοντική ευημερία της Ευρώπης εξαρτάται από την ικανότητα κάθε περιοχής να ενσωματωθεί στην παγκόσμια οικονομία και να είναι ανταγωνιστική και ότι η ύπαρξη αποτελεσματικών μεταφορών είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του στόχου αυτού. Ωστόσο, το INSULEUR εκφράζει την απογοήτευσή του που η Επιτροπή δεν επισημαίνει τις συνέπειες αυτού του φαινομένου για τα νησιά και δεν κάνει αναφορά στην ιδιαιτερότητα των νησιωτικών περιοχών.

15. Το INSULEUR, ως εκ τούτου, ζητάει από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τους ιδιαίτερους περιορισμούς και τις ανάγκες των νησιών, ειδικά την εξάρτηση αυτών των περιοχών από τις εναέριες και θαλάσσιες μεταφορές, κυρίως όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την δυσκολία που αντιμετωπίζουν τα νησιά να έχουν πρόσβαση στην διαμεταφορική ολοκλήρωση. Το INSULEUR επίσης ζητάει από την Επιτροπή να βοηθήσει τα νησιά να αναπτύξουν τα πλεονεκτήματά τους, κυρίως όσον αφορά την στρατηγική τους γειτονία με άλλες ηπείρους ή γειτονικές χώρες καθώς επίσης τα ευνοϊκά χαρακτηριστικά τους στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.